

WYMAGANIA EDUKACYJNE I PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W czasie każdego półrocza uczeń otrzymuje przynajmniej trzy oceny. Stosowane są różne formy oceniania:

- referowanie zagadnień w oparciu o przygotowaną indywidualnie lub zespołowo prezentację,
- prezentacja scenek na zadany temat, np. rozmowa klasyfikacyjna, negocjacje,
- sprawdziany pisemne zapowiadane z wyprzedzeniem,
- streszczenie artykułu prasowego o tematyce gospodarczej,
- testy,
- zadania domowe,
- projekty.

Oceniane będą również różne formy aktywności ucznia podczas zajęć, zwłaszcza takie, jak:

- zaangażowanie w dyskusje,
- udział w przedsięwzięciach klasowych i szkolnych,
- kreatywność i zaangażowanie w podejmowaniu zadań,
- wywiązywanie się z podjętych zadań, organizowanie i kierowanie realizacją projektu,
- prezentacja pracy grupy,
- autoprezentacja,
- umiejętność wypowiadania się i argumentowania.

W zależności od opanowania poszczególnych zakresów ustala się poniższe oceny:

Ocenę niedostateczny otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności wynikających z podstawy programowej umożliwiających mu dalsze kształcenie, czyli nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykonuje polecenia o niewielkim stopniu trudności wynikające z realizacji podstawy programowej,
- opanował wiedzę i umiejętności (fakty, pojęcia i zjawiska oraz prawa) pozwalające na zrozumienie mechanizmów ekonomicznych i zjawisk społecznych,
- operuje prostą terminologią z zakresu ekonomii, psychologii, zarządzania, prawa,
- przy pomocy nauczyciela potrafi analizować proste fakty i zjawiska społeczne i gospodarcze.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania oceny dopuszczający, a ponadto:

- zapamiętał podstawowe wiadomości dla poszczególnych działów tematycznych i samodzielnie je prezentuje,
- rozumie i poprawnie stosuje podstawowe prawa ekonomiczne,
- dokonuje selekcji i porównań poznanych zjawisk,
- samodzielnie pozyskuje informacje z różnych źródeł,
- odwołuje się do informacji na bieżąco komentowanych w mediach,
- aktywnie uczestniczy w ćwiczeniach wykonywanych podczas lekcji;
- zabiera głos w dyskusjach i pogadankach.

Ocenę dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania oceny dostateczny, a ponadto:

- uogólnia i formułuje wnioski,
- rozumie omawiane treści i potrafi wyjaśnić je innym,
- poprawnie rozwiązuje zadania problemowe,
- porównuje informacje zebrane z różnych źródeł, dokonuje ich selekcji,
- na bieżąco śledzi zmiany zachodzące w życiu gospodarczym kraju,
- formułuje własne opinie na tematy społeczne i gospodarcze-prezentuje własne opinie i poglądy,
- przedstawia argumenty.

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania oceny dobry, a ponadto:

- wykazuje zainteresowanie przedmiotem, orientuje się w bieżących wydarzeniach gospodarczych zachodzących zarówno w kraju jak i za granicą,
- samodzielnie poszukuje, selekcjonuje i prezentuje informacje pochodzące z różnych źródeł,
- umie oceniać i przewidywać otaczającą rzeczywistość społeczno-ekonomiczną,
- przewiduje skutki zdarzeń, przedstawia własne pomysły rozwiązywania problemów,
- bierze aktywny udział w lekcjach.

Ocena celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania oceny bardzo dobry, a ponadto:

- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodnie z omawianą na zajęciach tematyką,
- łączy wiedzę z różnych dziedzin,
- swobodnie korzysta z publikacji naukowych,
- bierze udział w konkursach i olimpiadach związanymi z podstawami przedsiębiorczości.

1. Odpowiedź ustna.

Odmowa udzielenia odpowiedzi ustnej równoznaczna jest z oceną niedostateczną. Raz w półroczu uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Należy zgłosić ten fakt nauczycielowi przed lekcją. Nieprzygotowanie do lekcji z powodu dłuższej choroby również należy zgłosić przed lekcją.

2. Odpowiedź pisemna.

Nieusprawiedliwiona nieobecność na zapowiedzianym sprawdzianie równoznaczna jest z oceną niedostateczną.

Uczeń ma prawo do poprawy jednego zapowiedzianego sprawdzianu w półroczu po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem trybu i terminu poprawy. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wyrazić zgodę na poprawę większej ilości ocen.

Punktacja sprawdzianów pisemnych:

98% - 100%	celujący
90% - 97%	bardzo dobry
75% - 89%	dobry
57% - 74%	dostateczny
46% - 56%	dopuszczający
0% - 45%	niedostateczny

W uzasadnionych przypadkach, biorąc pod uwagę stopień trudności nauczyciel ma prawo zmiany powyższej punktacji. Zmianę punktacji należy podać uczniom do wiadomości i uzasadnić.

3. Ocena śródroczna lub roczna.

W ocenianiu bierze się pod uwagę uzyskane przez ucznia oceny. Średnia arytmetyczna uzyskanych ocen nie jest wyznacznikiem lecz sugestią do uzyskania określonej oceny. W ocenianiu ma także znaczenie zaangażowanie ucznia w naukę przedmiotu.

Uczeń ma prawo do ubiegania się o ocenę wyższą od proponowanej. W takiej sytuacji nauczyciel, na postawie analizy osiągnięć ucznia, informuje ucznia o wymaganych zadaniach do realizacji w celu osiągnięcia oceny wyższej od przewidywanej.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej przyporządkowane do poszczególnych tematów zajęć dydaktycznych.

	Tematyka zajęć dydaktycznych	Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:
I. Osoba przedsiębiorcza		
1	Osoba przedsiębiorcza, czyli ja we współczesnym świecie	przedstawia cechy, jakimi charakteryzuje się osoba przedsiębiorcza;
		charakteryzuje swoje role społeczne i typowe dla nich zachowania;
		charakteryzuje społeczne i ekonomiczne cele gospodarowania, odwołując się do przykładów z różnych dziedzin;
		rozdziela czynniki wytwórcze (praca, przedsiębiorczość, kapitał, ziemia i informacja) i wyjaśnia ich znaczenie w różnych dziedzinach gospodarki;
II. Gospodarka		
2	Gospodarka rynkowa. Co? Jak? Kto?	wymienia podstawowe cechy, funkcje i rodzaje rynków; omawia transformację gospodarki Polski po 1989 r.;
3	Popyt, podaż, cena.	charakteryzuje czynniki wpływające na popyt i podaż;
		wyznacza punkt równowagi rynkowej na prostych przykładach;
III. Ekonomia osobista		
4	Być na swoim. Jak zarządzać swoimi zasobami?	wymienia korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie; podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach, i ocenia skutki własnych działań;
5	Konsument królem, czyli jak dbać o swoje prawa?	przedstawia drogę, jaką dochodzi się własnych praw w roli członka zespołu, pracownika, konsumenta;
		zna prawa konsumenta oraz wymienia instytucje stojące na ich straży; przedstawia zasady składania reklamacji w przypadku niezgodności towaru z umową;
		odczytuje informacje zawarte w reklamach, odróżniając je od elementów perswazyjnych; wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów;
6	Do banku? Trudna sztuka wyboru	oblicza procent od kredytu i lokaty bankowej; ocenia możliwość spłaty zaciągniętego kredytu przy określonym dochodzie;
		analizuje oferty banków, funduszy inwestycyjnych, firm ubezpieczeniowych i funduszy emerytalnych;
		wyjaśnia mechanizm funkcjonowania giełdy papierów wartościowych na przykładzie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie;
		wskazuje różnicę między poszczególnymi rodzajami papierów wartościowych;

7	Sztuka inwestowania. Giełda papierów wartościowych	wymienia podstawowe wskaźniki giełdowe i wyjaśnia ich wagę w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestowania na giełdzie;
		rozdziela formy inwestowania kapitału i dostrzega zróżnicowanie stopnia ryzyka w zależności od rodzaju inwestycji oraz okresu inwestowania;
		oblicza przewidywany zysk z przykładowej inwestycji kapitałowej w krótkim i długim okresie;
8	Emerytura. Pomyśl, zanim będzie za późno	charakteryzuje system emerytalny w Polsce i wskazuje związek pomiędzy swoją przyszłą aktywnością zawodową a wysokością emerytury;
9	Wyprzedzić pecha, czyli jak się ubezpieczyć i dlaczego?	analizuje oferty firm ubezpieczeniowych;
IV. Kariera zawodowa		
10	Pracownik czy pracodawca. Co lepsze dla mnie?	rozpoznaje mocne i słabe strony własnej osobowości, odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej;
		wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka;
11	Szukam pracy. Gdzie jest moje miejsce?	analizuje własne możliwości znalezienia pracy na rynku lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim;
		wyszukuje oferty pracy, uwzględniając własne możliwości i predyspozycje;
		rozdziela sposoby zatrudnienia pracownika i interpretuje podstawowe przepisy <i>Kodeksu pracy</i> , w tym obowiązki i uprawnienia pracownika i pracodawcy;
12	Tu chcę pracować. Co zrobić, by mnie przyjęli?	sporządza dokumenty aplikacyjne dotyczące konkretnej oferty pracy;
		przygotowuje się do rozmowy kwalifikacyjnej i uczestniczy w niej w warunkach symulowanych;
		stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska;
13	Przyjęty. Co dalej?	zna korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie;
		przedstawia drogę, jaką dochodzi się własnych praw w roli członka zespołu, pracownika, konsumenta;
		analizuje przebieg kariery zawodowej osoby, która zgodnie z zasadami etyki odniosła sukces w życiu zawodowym;
14	Ile mojej pensji jest moje... i dlaczego tak mało?	charakteryzuje różne formy wynagrodzeń i oblicza swoje wynagrodzenie brutto i netto;
		wypełnia deklarację podatkową PIT, opierając się na przykładowych danych;
15	Nie mam pracy. Co dalej?	omawia mierniki i skutki bezrobocia dla gospodarki oraz sposoby walki z bezrobociem;
V. Przedsiębiorstwo		
16	Zostań swoim szefem. Dlaczego i jak założyć firmę?	sporządza projekt własnego przedsiębiorstwa oparty na biznesplanie;
		rozdziela podstawowe formy prawno-organizacyjne przedsiębiorstwa;
		opisuje procedury i wymagania związane z zakładaniem przedsiębiorstwa;
17	Przedsiębiorstwo na rynku, czyli co wpływa na działanie firmy?	charakteryzuje otoczenie, w którym działa przedsiębiorstwo;
		Omawia cele działania przedsiębiorstwa oraz sposoby ich realizacji;

18	Sukces mojej firmy. Jak działać?	charakteryzuje zachowania etyczne i nieetyczne w biznesie krajowym i międzynarodowym;
		charakteryzuje czynniki wpływające na sukces i niepowodzenie przedsiębiorstwa;
19	Dobry zespół. Sztuka zarządzania projektem	omawia zasady pracy zespołowej i wyjaśnia, na czym polegają role lidera i wykonawcy; omawia cechy dobrego kierownika zespołu;
		identyfikuje i analizuje konflikty w zespole i proponuje metody ich rozwiązania, szczególnie w drodze negocjacji;
		omawia etapy realizacji projektu oraz planuje działania zmierzające do jego realizacji;
VI. Państwo i gospodarka		
20	Ingerować czy nie? Ile państwa w gospodarce?	wymienia i charakteryzuje ekonomiczne funkcje państwa;
		przedstawia przyczyny i narzędzia oddziaływania państwa na gospodarkę;
21	Pieniądze w świecie, czyli jak działa rynek finansowy?	rozróżnia formy i funkcje pieniądza;
		wyjaśnia rolę, jaką w gospodarce pełnią instytucje rynkowe: bank centralny, banki komercyjne, giełda papierów wartościowych, fundusze inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze emerytalne;
22	Ile wart jest pieniądz... i dlaczego coraz mniej?	charakteryzuje narzędzia polityki pieniężnej;
		identyfikuje rodzaje inflacji w zależności od przyczyn jej powstania oraz stopy inflacji;
23	Wspólna kasa, czyli budżet państwa	wymienia źródła dochodów i rodzaje wydatków państwa;
		wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na gospodarkę;